

પશુ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર દ્વારા આદિવાસી સંશોધન—વ—તાલીમ કેન્દ્ર, દેવગઢ બારીયા ખાતે

મરધાપાલનની તાલીમ અને મરધા વિતરણ

પશુ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર (લીમખેડા) દ્વારા આદિવાસી સંશોધન—વ—તાલીમ કેન્દ્ર, દેવગઢ બારીયા ખાતે તા.૨૧ ઓગષ્ટ ૨૦૧૭ ના રોજ " વાડા ઉછેર પદ્ધતિથી મરધાપાલન" વિષય પર એક દિવસીય તાલીમ યોજવામાં આવેલ હતી. સદર કાર્યક્રમમાં દેવગઢ બારીયા તાલુકાના ભથવાડા, વડેલા અને જબુંસર ગામોમાંથી આદિવાસી પશુપાલક મહિલાઓ હાજર રહેલ હતી.

આ કાર્યક્રમની શરૂઆતમાં ડૉ. જી.જી.પટેલ, યુનિટ અધિકારીશ્રી, આદિવાસી સંશોધન—વ—તાલીમ કેન્દ્ર, દેવગઢ બારીયાએ આમંત્રિત પશુપાલક મહિલાઓનું શાન્દિક સ્વાગત તથા સ્વાગત પ્રવચન કર્યું હતું. માનવપોષણમાં ઈડાનું મહત્વ સમજાયું. તેઓએ આધુનિક સમયની જરૂરીયાત અને મૌખિક સમયમાં જેતી અને પશુપાલનની સાથે સાથે મરધા ઉછેર વ્યવસાયને અપનાવવા બહેનોન પ્રોત્સાહિત કર્યા.

ડૉ. ડી.સી. પટેલ, પ્રાધ્યાપક, પશુ વિજ્ઞાન કેન્દ્રએ માન. પ્રધાનમંત્રીશ્રી, ભારત સરકારની ખેડૂતોની આગામી પાંચ વર્ષમાં આવક બમણી કરવાના લક્ષ્યાંક પૂર્ણ કરવામાં મરધાપાલનનો વ્યવસાય મહત્વનો સાધિત થઈ શકે છે તેમ જરૂરાયું. વાડા ઉછેર પદ્ધતિથી મરધાપોષણની બિનખર્યાળ તકનીકીઓને અમલમાં લાવી ઓછા ખર્ચ ઓછી મહેનતે વધુ સારુ ઉત્પાદન કેવી રીતે મેળવી શકાય તેની સમજ આપી. આ ઉપરાંત ઈડા મૂકવાની અવસ્થાએ કેલ્શીયમ, પ્રોટીન અને શક્કિતદાયક પદાર્થો ઉમેરવાની ભલામણ કરી. તેઓએ પ્રવર્તમાન દિવસોમાં જોવા મળેલ સ્વાઈન ફલ્યુ રોગથી બચવા પ્રાથમિક સાવચેતીના પગલાઓથી માહિતગાર કર્યા.

મરધા સંશોધન કેન્દ્ર, આણંદથી આવેલ ડૉ. અતુલ બી. પટેલ, મદદનીશ પ્રાધ્યાપકએ ઘરેલું ઈડા આપતી મરધીઓની માવજત જેમ કે મરધા ઘરની વ્યવસ્થા, સ્વચ્છતા, ઈડા મૂકવા માટેના માળાની વ્યવસ્થા, મરધીઓમાં ઈડા સેવન, બચ્ચા અને ઉછેરતા બચ્ચા (ગ્રોવર્સ) ની માવજત, ઈડા અને નર પક્ષીઓનું વેચાણ વગેરેની વિગતવાર સમજણ પૂરી પાડેલ હતી. શ્રી બલદેવભાઈ ગુર્જર, પશુધન નિરીક્ષક એક માસની ઉમરના પક્ષીઓના બચ્ચાનો ઉછેર, ખોરાક પાણી આપવાની પદ્રતિ અને પક્ષીઓના મૃત્યુદર ઘટાડવાની કાળજી વિષયે બહેનોને માહિતગાર કર્યા હતા.

અત્રેની કચેરીના ડૉ. જી.એન.થોરાત (મદદનીશ પ્રાધ્યાપક, પશુ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર) એ પશુ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર દ્વારા કરવામાં આવતી વિવિધ ખેડૂતલક્ષી સંશોધન અને વિસ્તરણ પ્રવૃત્તિઓથી હાજર રહેલ પશુપાલકોને માહિતગાર કર્યા. ડૉ. થોરાતે વ્યવસાયિક ઈડા આપતી અને માંસ ઉત્પાદન કરતા પક્ષીઓનું અર્થકરણ, આવક—જાવક અને નફાનું બહેનોને માર્ગદર્શન આપેલ હતું.

સમારંભના અંતમાં બહેનોને મરધાઓના બચ્ચાઓનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું અને શ્રી જ્યેશ એમ.પટેલ, પશુધન નિરીક્ષક, પીવીકેએ આભાર વિધી સાથે કાર્યક્રમની પૂર્ણાહૃતી કરવામાં આવી હતી.

તા. ૨૧/૮/૨૦૧૧ ના રોજ પશુ વિજાન કેન્દ્ર દરાબા આદિવાસી સંશોધન-વ-તાલીમ કેન્દ્ર,
દેવગઢ બારીયા ખાતે મરધાપાલનની તાલીમ અને મરધા વિતરણ

